

OKRUŽNI SUD U BANJALUCI

Broj: 11 0 U 021474 17 U

Dana, 26.02.2018. godine

Okružni sud u Banjaluci, po sudiji Bošnjak Glizijan Ljiljani, kao sudiji pojedincu, uz učešće Glamočić Đurđije, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije "Transparency International BiH", Ulica Gajeva broj 2, Banjaluka (u daljem tekstu: tužilac), zastupano po Blagovčanin Srđanu, predsjedavajućem Odbora direktora, protiv rješenja broj: 07.032/050-614/16 od 11.10.2017. godine Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (u daljem tekstu: tuženi), a u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 020740 17 U od 13.09.2017. godine, u predmetu pristupa informacijama, dana 26.02.2018. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Odbija se zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknadi troškove upravnog spora.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca, izjavljena protiv Obavještenja broj: 07.032/050-614/16 od 29.11.2016. godine Ministarstva prosvjete i Kulture Republike Srpske, kojim je tuženi obavijestio tužioca da može izvršiti uvid u spis predmeta u prostorijama tuženog, u kancelariji br. 24, svakim radnim danom od 13,00 do 15,00 časova, a u vezi već dostavljene informacije od 07.11.2016. godine.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužilac osporava doneseni akt zbog povreda pravila postupka i pogrešne primjene zakona. U tužbi navodi da je prvostepeno rješenje (Obavještenje), iako ozbiljno manjkavo, ipak bi bilo povoljnije za tužioca u odnosu na odluku po žalbi, jer da je tuženi tu odluku donio uz nepravilnu primjenu propisa, pozivajući se na odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka i ZOUP, pa je tako izmijenjeno prvostepeno rješenje na štetu žalioca, iako za to nisu postojali zakonski razlozi, dok se nije primijenio Zakon o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), u smislu člana 14. stava 3. tačka a), jer nije naveden zakonski osnov za status izuzeća informacije, a posebno nije uzeo u obzir faktor javnog interesa. Tuženi je samo paušalno naveo da postoje razlozi za uskraćivanje pružanja traženih informacija, u smislu člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, bez navođenja, koji su to razlozi, zbog kojih informacije trebaju biti uskraćene. Evidentno je da je tuženi odbio pristup informacijama na osnovu vlastitog mišljenja, a nije postupio u smislu člana 9. stava 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama kojim je propisano da je u obavezi da razmotri okolnosti, kao što su nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog pristupa, zloupotreba vlasti, ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašćeno korišćenje javnih fondova i dr. Ukazao je na povredu odredbi člana 197. stava 2. i 3. ZOUP, koji se supsidijarno primjenjuju, jer nema podobno obrazloženje u smislu navedenih odredaba. Konačno, ističe da tuženi nije razgraničio šta je informacija, a šta je lični podatak, te je tako stavio odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka BiH ispred Zakona o slobodi pristupa informacijama, pa kad već smatra da rješenje, koje je donio tuženi, po izjavljenoj žalbi Univerziteta u Banjaluci, protiv rješenja Republičkog prosvjetnog inspektora, u sebi sadrži i

lične podatke, ostalo je nejasno zašto tuženi nije primijenio član 10. Zakona o slobodi pristupa informacijama i zašto nije izdvojio lične podatke i objavio ostatak informacija, jer takvim razdvajanjem rješenje ne bi bilo nerazumljivo. Na opisan način tuženi je oduzeo karakter lex specijalis Zakonu o slobodi pristupa informacijama, pa je nezakonito pozivanje na odredbe člana 38. ZOUP, jer tužilac i ne tvrdi da je imao svojstvo stranke u predmetnom upravnom postupku, ali i čak po članu 68. stavu 2. ZOUP, garantovano je trećem licu, koje učini vjerovratnim svoj pravni interes, pravo na razgledanje spisa, njegovo prepisivanje, odnosno fotokopiranje o svom trošku. Tužilac je postupao u okviru projekta Centra za pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije, dok je tuženi sprovodio nadzor nad zakonitošću rada Univerziteta u Banjaluci, tako da postoji legitimni pravni interes tužioca da mu se odobri pristup traženih informacija. Predložio je da se osporeni akt poništi, a tuženi obaveže da snosi troškove sudskih taksa na tužbu i presudu.

Na zahtjev Suda tuženi je dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu u kojem osporava sve tužbene navode, sa izjašnjenjem da ostaje kod navoda, datih u obrazloženju osporenog akta, sa tvrdnjom da je tuženi dao tražene informacije još u Obavještenju od 07.11.2016. godine, upućenom tužiocu i Obavještenje od 29.11.2016. godine, nakon čega je vođen i upravni spor i donesena predmetna presuda. Posebno ukazuje da je nejasno po kom propisu tužilac komentariše postupak izbora u zvanje, koji se vodio na Univerzitetu i isto tako koji to propis daje pravo tužiocu da komentariše rad prvostepeno i drugostepenog organa, a posebno da traži dostavu drugostepenog rješenja tuženog, koje se može dostavljati samo strankama u upravnom postupku, što tužilac nije bio.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tužene strane, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa se utvrđuje da je tužilac podnio žalbu protiv Obavještenja tuženog broj: 07.032/050-614/16 od 07.11.2016. godine, o kojoj nije odlučio tuženi, pa je presudom ovog suda broj: 11 0 U 020740 17 U od 13.09.2017. godine naloženo tuženom odlučivanje o toj žalbi.

U izvršenju te presude tuženi je donio osporeni akt, kojim je odbio žalbu, uz obrazloženje da je tužilac zahtijevao dostavljanje rješenja tuženog broj: 07.032/050-614/16 od 24.10.2016. godine, kojim je tuženi poništio rješenje Republičkog prosvjetnog inspektora broj: 24.120/616-239-73-3/16 od 08.09.2016. godine i da nije bilo ni moguće dostaviti to rješenje tužiocu, jer se takva rješenja dostavljaju samo strankama u postupku, shodno članu 38. ZOUP, ali da je, tokom razmatranja o zahtjevu, imao u vidu i odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka, ali i odredbe člana 8. Zakona o slobodi pristupa informacijama, prema kome je moguće utvrditi izuzetak, kad se opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese, koji se odnose na privatnost trećih lica. Konačno, tuženi je zaključio da tužilac nije bilo lice po čijem zahtjevu je pokrenut postupak, ili protiv koga se vodio postupak u predmetu inspekcijskog nadzora i da nije povrijeđeno njegovo pravo, ili neposredni interes, pa je odluku donio s pozivom na odredbe člana 225. ZOUP.

Osporeni akt nije pravilan i zakonit, kako to tužilac i ističe u tužbenim prigovorima.

Tuženi je trebao odlučiti o osnovanosti žalbe, koju je tužilac izjavio protiv Obavještenja tuženog od 29.11.2016. godine, a tim obavještenjem je samo djelimično odlučeno o zahtjevu tužioca, jer je tuženi saopštio da je donio odluku po žalbi Univerziteta u Banjaluci, protiv rješenja Republičkog prosvjetnog inspektora od 08.09.2016. godine, ali nije dostavio rješenje broj: 07.032/050-614/16 od 24.10.2016. godine, kako je to zahtijevao tužilac zahtjevom, ali je još Obavještenjem od 07.11.2016. godine obavijestio tužioca da može izvršiti pregled predmeta (uvid u spis) u prostorijama tuženog, svakim radnim danom od 13,00 do 15,00 časova.

Tužilac je u žalbi isticao da je dijelom njegov zahtjev odbijen, te se u tim granicama i trebao kretati tuženi, odnosno trebao je odgovoriti da li je, u konkretnom slučaju, odbijen

zahtjev za pristup informacijama nedostavljanjem odluke tuženog od 24.10.2016. godine. Tako tuženi nije postupao, nego je žalbu odbio, sa utvrđenjem da se, u konkretnom slučaju, radi o izuzetku od tražene informacije, ali i da tužilac nije bio stranka u predmetnom upravnom postupku.

Da bi se utvrdio izuzetak i ograničio pristup informacijama nije dovoljno se pozvati na odredbu člana 54. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11, u daljem tekstu: ZZLP) jer ta odredba govori samo to da će se uzeti u obzir odredbe tog zakona prilikom primjene ZOSPI, a ne isključuje primjenu odredaba ZOSPI. To dalje znači da se Zakon o zaštiti ličnih podataka, kao i drugi zakoni, kojima je ograničen pristup informacijama, moraju primjenjivati na način konzistentan sa slobodom pristupa informacijama, garantovanom ZOSPI.

Tako je odredbom člana 8. ZOSPI određeno da će nadležni javni organ utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese, koji se odnose na privatnost trećeg lica, a odredbom člana 10. tog zakona je regulisano da ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacije, osim ako, zbog ovog razdvajanja, informacije nisu postale nerazumljive, kako to tvrdi i tužilac.

Shodno odredbi člana 9. stav 1. ZOSPI nadležni javni organ će objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak, ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proisteći iz toga.

Iz navedenih odredaba ZOSPI proizlazi obaveza nadležnog javnog organa ako utvrdi da informacija u cjelini, ili dio informacije predstavlja izuzetak po odredbama ovog zakona, da utvrdi postojanje tog izuzetka, provodeći test javnosti i nakon toga da odluči o tome da li će podnosiocu zahtjeva dostaviti traženu informaciju u cjelini, ili djelimično, ili će odbiti njegov zahtjev.

Nadležni javni organ je obavezan, prije nego što odbije podnosioca sa zahtjevom, da utvrdi da li, i pored toga što tražena informacija predstavlja izuzetak, u smislu odredbi člana 6., 7. i 8. tog zakona, preteže javni interes, da se ta informacija objavi djelimično, ili u cjelini. Ako utvrdi da javni interes nadilazi moguću štetu, odobriće pristup traženoj informaciji.

Ako se zahtjev odnosi na dostavljanje informacije, koja sadrži i lične podatke, odnosno da je zahtijevana informacija u vezi sa drugom osobom, čija privatnost može biti ugrožena, ako se takva informacija objavi, onda će javni organ postupiti u skladu sa odredbom člana 10. ZOSPI. Pošto privatnost u smislu člana 8. tog zakona može biti legitimni izuzetak za dobijanje pristupa informacijama, u tom slučaju nadležni javni organ, shodno odredbi člana 7. ZOSPI, može tražiti pristanak te osobe, koja je navedena u dokumentu, pa ako dobije njenu saglasnost onda će objaviti traženu informaciju u cjelini, a ako ne dobije njenu saglasnost, onda će traženu informaciju objaviti bez ličnih podataka te osobe, ako, provodeći test javnog interesa, zaključi da bi objavljivanje tražene informacije bilo u interesu javnosti.

Sama činjenica da postoji izuzetak od otkrivanja informacija ne znači automatski da se tražena informacija neće objaviti, već će se provesti ispitivanje javnog interesa u smislu člana 9 ZOSPI, pa ako se utvrdi da je javni interes za objavljivanje informacije veći od štete, proistekle njenim objavljivanjem, tražena informacija će se objaviti.

Ukoliko se radi o dijelovima informacije, koje ne predstavljaju jedan od izuzetaka navedenih u članu 6., 7. i 8. ZOSPI, onda će nadležni javni organ, postupajući na način razdvajanja informacija, jednostavno izbrisati (izostaviti) dijelove informacije, koji se odnose na lične podatke i podnosiocu zahtjeva dostaviti preostali dio informacije.

Ovakvim postupanjem, suprotno mišljenju tuženog, dostavljene informacije ne bi bile nerazumljive, već naprotiv, ovim bi bila zaštićena privatnost trećih lica, jer podnosiocu zahtjeva ne bi bili dostavljeni lični podaci na osnovu kojih bi bilo moguće utvrditi identitet lica, a

podnosiocu zahtjeva bi bile dostavljene tražene informacije i ispunjene zakonske obaveze od strane javnog organa u čijem posjedu se nalaze tražene informacije.

Dakle, tuženi je odbio žalbu tužioca, zasnivajući osporeni akt na argumentima za koje nije sproveo propisanu proceduru, sa zaključkom da je dostavljanje traženog rješenja izuzetak, odnosno da tužilac nije bio stranka u postupku inspeksijskog nadzora, što su neprihvatljivi razlozi, jer nemaju podlogu za navedeno postupanje u propisima na koje se tuženi pozvao.

Tužilac nije bio stranka u postupku inspeksijskog organa i upravo zato mu pripada pravo na pristup informacijama u smislu načela koja promoviraju ZOSPI, pa je i u tom pravcu zaključak tuženog nepravilan.

Zbog navedenog osporeni akt sadrži nedostatke obrazloženja u smislu člana 192. stav 2., u vezi sa članom 230. ZOUP, jer nije odgovoreno na sve žalbene navode, a donesen je i uz povredu odredaba ZOSPI, pa su se ostvarili razlozi iz člana 10. tačka 2. i 4. ZUS, te je tužba uvažena i osporeni akt poništen, shodno članu 31. stav 1. i 2. istog propisa.

U smislu člana 50. ZUS, tuženi organ je u obavezi odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana dostavljanja ove presude, da donese novi upravni akt, uvažavajući pravno shvatanje i primjedbe Suda u pogledu postupka.

Sud je tužioca odbio sa zahtjevom da se tuženi obaveže naknaditi mu troškove upravnog spora, jer nije uplatio navedene takse, a sve analogno odredbi člana 49. a) Zakona o upravnim sporovima, jer se dosuđuju samo stvarni i nastali troškovi u upravnom sporu.

Zapisničar
Glamočić Đurđija

S u d i j a
Bošnjak Glizijan Ljiljana